

บทคัดย่อ

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์: การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เป็นปัญหาที่สำคัญของมารดาวัยรุ่นหลายปัจจัยมีส่วนช่วยให้เกิดความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ทัศนคติ และแรงสนับสนุนทางสังคม เป็นต้น การวิจัยเชิงพรรณานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของมารดาวัยรุ่นหลังคลอด

วิธีการ: กลุ่มตัวอย่างคือ มารดาวัยรุ่นหลังคลอดที่คลอดในโรงพยาบาลมหาราชานครราชสีมาจำนวน 85 ราย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้ผู้ป่วยตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ระหว่างเดือนเมษายน ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2556 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยคือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ แบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ แบบสอบถามแรงสนับสนุนทางสังคม และแบบสอบถามพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา และใช้สถิติการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย: ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของมารดาวัยรุ่นหลังคลอดได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ แรงสนับสนุนทางสังคม สามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้ร้อยละ 31 ($R^2 = .319$, $F = 38.82$, $p < .001$)

สรุป: จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า แรงสนับสนุนทางสังคมเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้มารดาหลังคลอดมีพฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเหมาะสม ดังนั้นพยาบาลควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มารดาหลังคลอดวัยรุ่นเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยให้การช่วยเหลือต่างๆ และให้ครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลมารดาหลังคลอดวัยรุ่น

คำสำคัญ: พฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ / มารดาวัยรุ่น / หลังคลอด

Abstract

Background and Purpose: Breastfeeding is a major problem in adolescent mothers. There are several factors related to successful in behaviors of breastfeeding such as personal factors, knowledge, attitude and social support. The purpose of the present work was to study the factor predict breastfeeding behaviors of postpartum adolescent mothers.

Methods: The sample of descriptive research was 85 postpartum adolescent mothers in Maharat Nakhonratchasima Hospital. The data was selected by purposive sampling between April to June, 2013. Research instruments consists of 5 parts: demographic data, measure test of knowledge, measure test of attitude, measure test of social support and measure test of breastfeeding behavior of postpartum adolescent mothers. Data were analyzed by using descriptive statistic and stepwise multiple regression analysis.

Results: The results of the present study revealed that social support could explain 31% ($R^2 = .319$, $F = 38.82$, $p < .001$) of the variance in breastfeeding behavior of postpartum adolescent mothers.

Conclusions: The results suggest that social support is very importance. The nurses should promote and support in postpartum adolescent mothers by providing assistance and support their families.

Keyword: Breastfeeding Behaviors, Adolescent Mothers, Postpartum